

โบราณสถานเนินโพธิ์ใหญ่

ชื่อแหล่ง	โบราณสถานเนินโพธิ์ใหญ่
ที่ตั้ง	หมู่ที่ 1 บ้านโพธิ์ใหญ่ ตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
เส้นทางเข้าสู่แหล่ง	จากถนนเพชรเกษม แยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 3179 เข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร แหล่งอยู่ทางขวา มีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่เป็นจุดสังเกต
สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	
สภาพภูมิศาสตร์	พื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเพชรบุรี โดยแม่น้ำไหลผ่านทางทิศตะวันออก ห่างประมาณ 200 เมตร
แหล่งน้ำ	แม่น้ำเพชรบุรี
ประวัติ	
สภาพปัจจุบัน	มีเนินดินปกคลุม และมีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่บนเนิน ส่วนหนึ่งของโบราณสถานมีถนนตัดผ่าน ส่วนที่เหลือบางส่วนยังมองเห็นแนวอิฐ ติดกับโบราณสถานเป็นบ้านคน และร้านค้า พื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์ของนางสืบ สกิดใจ
โบราณวัตถุ	1. อิฐ เป็นอิฐขนาดใหญ่ เนื้อหยาบ มีส่วนผสมของแกลบข้าวมากเป็นอิฐแบบที่พบในวัฒนธรรมทวารวดี 2. เศษภาชนะดินเผา พบเพียงเล็กน้อย เป็นเครื่องเคลือบสีเขียวมะกอก 1 ชิ้น และเครื่องลายครามจีน 1 ชิ้น เนื่องจากโบราณสถานแห่งนี้ถูกทำลายเสียหายมาก จนไม่สามารถบอกรูปร่างได้ แต่จากลักษณะอิฐ น่าจะเป็นโบราณสถานในวัฒนธรรมทวารวดี และน่าจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเนินดินแดง ที่เป็นโบราณสถานในวัฒนธรรมทวารวดี ขนาดใหญ่ที่สุดที่พบในบริเวณนี้ และยังมีพระเศียรพระพุทธรูปหินแบบทวารวดี และโบราณวัตถุในวัฒนธรรมทวารวดี ทั้งยังน่าจะเกี่ยวข้องกับแหล่งโบราณคดีวัดป่าแป้นที่อยู่ห่างออกไปเพียงเล็กน้อย ซึ่งที่แหล่งโบราณคดีวัดป่าแป้นมีร่องรอยการอยู่อาศัยของชุมชนและรูปเคารพในวัฒนธรรมทวารวดี สำหรับที่เนินโพธิ์ใหญ่นี้พบหลักฐานโบราณวัตถุเพียงเล็กน้อย แหล่งก็ถูกรบกวนมากจึงไม่สามารถกล่าวอะไรได้มากนัก แต่ก็ยังแสดงให้เห็นว่าเป็นร่องรอยชุมชนทวารวดี ที่อาจมีการอยู่อาศัยต่อเนื่องมาในสมัยหลัง เนื่องจากพบหลักฐานของวัตถุในยุคหลัง ได้แก่ เศษภาชนะดินเผาที่ใช้ในสมัยอยุธยา
การกำหนดอายุสมัย	ทวารวดี
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	ศาสนสถาน
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 6 สิงหาคม 2540 บันทึก 13 สิงหาคม 2540
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพยุ่ง วงษ์น้อย
ที่มาของข้อมูล	กรมศิลปากร, กรมโบราณสถานที่ยังมิได้ขึ้นทะเบียน เล่ม 2. ฝ่ายวิชาการ กองโบราณ. รายงานการศึกษาและการสำรวจทางโบราณคดีสมัยประวัติ ในวัฒนธรรมทวารวดี จังหวัดเพชรบุรี

ภาพประกอบ :

สภาพแหล่งโบราณคดีเนินโพธิ์ใหญ่

อิฐที่พบบริเวณโบราณสถานโพธิ์ใหญ่

สำนักศิลปากรที่ ๑๑